

ОБҐРУНТУВАННЯ

щодо прийняття постанови НКРЕКП «Про внесення змін до Порядку формування цін на універсальні послуги»

(щодо врахування обсягів закупівлі електроенергії ПУП за договорами самовиробництва при визначенні коефіцієнту, що враховує граничний відносний обсяг небалансів електричної енергії)

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про ринок електричної енергії» НКРЕКП здійснює державне регулювання з метою досягнення балансу інтересів споживачів, суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, і держави, забезпечення енергетичної безпеки, європейської інтеграції ринків електричної енергії України.

На сьогодні розрахунок цін на універсальні послуги для малих непобутових споживачів здійснюється відповідно до Порядку формування цін на універсальні послуги, затвердженого постановою НКРЕКП від 05.10.2018 № 1177 (далі – Порядок). Порядком передбачено при розрахунку ціни закупівлі електричної енергії на ринку електричної енергії, яка є складовою цін на універсальні послуги, застосування коефіцієнту, що враховує обсяг похибки прогнозування виробітку електричної енергії приватних домогосподарств.

Згідно із Законом України «Про ринок електричної енергії» та постановою НКРЕКП від 29.12.2023 № 2651 «Про затвердження Порядку продажу та обліку електричної енергії, виробленої активними споживачами, та розрахунків за неї» на постачальників універсальних послуг (далі – ПУП) покладено зобов'язання щодо купівлі-продажу електричної енергії за механізмом самовиробництва.

Зобов'язання щодо купівлі електричної енергії за механізмом самовиробництва, поряд із зобов'язанням щодо купівлі електричної енергії за договорами про купівлю-продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом приватним домогосподарством, є додатковим чинником виникнення небалансів.

На засіданні НКРЕКП, яке відбулось у формі відкритого слухання 17.09.2024 схвалено проєкт рішення, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про внесення змін до Порядку формування цін на універсальні послуги» (далі – Проєкт рішення).

Схваленим Проєктом рішення передбачено:

1) поширення дії коефіцієнту, що враховує граничний відносний обсяг небалансів електричної енергії, на обсяги закупівлі електричної енергії ПУП за договорами самовиробництва;

УВ
НКРЕКП
№2209-17.2.2/24 від 23.10.2024
КЕП: Огньов А. В. 23.10.2024 14:46
3FAA9288358EC00304000000A2901E00EC42C400
Сертифікат дійсний з 16.10.2023 до 16.10.2025 14:28

2) актуалізація положень Порядку шляхом приведення його у відповідність до чинних нормативно-правових актів, із виключенням диференціації за торговими зонами.

Проект рішення 18.09.2024 розміщено на вебсайті Регулятора для отримання зауважень та пропозицій, які приймалися до 01.10.2024 (включно).

До НКРЕКП надійшли зауваження та пропозиції до Проекту рішення від ТОВ «ДНІПРОВСЬКІ ЕНЕРГЕТИЧНІ ПОСЛУГИ».

За результатами опрацювань наданих зауважень та пропозицій було підготовлено зведену таблицю зауважень *«Узагальнені зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта, – проекту постанови НКРЕКП «Про внесення змін до Порядку формування цін на універсальні послуги»* із попередньою позицією щодо їх прийняття або відхилення, яку було розміщено на вебсайті НКРЕКП.

Відповідно до вимог *Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866*, 22.10.2024 у форматі відеоконференції відбулося відкрите обговорення Проекту рішення, за результатами якого складено Протокол відкритого обговорення разом з таблицею узгоджених позицій з остаточною позицією Регулятора, який 23.10.2024 оприлюднено на вебсайті НКРЕКП.

Ураховуючи зазначене, на розгляд НКРЕКП виноситься питання щодо прийняття постанови НКРЕКП «Про внесення змін до Порядку формування цін на універсальні послуги».

Зазначений Проект рішення НКРЕКП додається.

**Директор Департаменту із
регулювання відносин у сфері
енергетики**

Андрій ОГНЬОВ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про внесення змін до Порядку формування цін на універсальні послуги

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та «Про ринок електричної енергії» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Унести зміни до Порядку формування цін на універсальні послуги, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 05 жовтня 2018 року № 1177, виклавши його в новій редакції, що додається.

2. Ця постанова набирає чинності з 01 січня 2025 року, але не раніше дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії,
що здійснює державне
регулювання у сферах
енергетики та комунальних
послуг

05.10.2018 № 1177

(у редакції постанови
Національної комісії, що
здійснює державне регулювання
у сферах енергетики та
комунальних послуг,
від _____ № _____)

Порядок формування цін на універсальні послуги

1. Загальні положення

1.1. Цей Порядок поширюється на постачальників універсальних послуг та визначає механізм формування цін на електричну енергію для побутових та малих непобутових споживачів під час надання універсальних послуг.

1.2. Універсальні послуги надаються постачальником універсальних послуг виключно побутовим та малим непобутовим споживачам.

1.3. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях:
розрахунковий місяць – календарний місяць, у якому визначається ціна на універсальні послуги.

Інші терміни в цьому Порядку вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про ринок електричної енергії», Правилах ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308, Кодексі систем розподілу, затвердженому постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 310, і Правилах роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 312.

1.4. Ціна на універсальні послуги включає ціну купівлі електричної енергії на ринку електричної енергії, ціну (тариф) на послуги постачальника універсальних послуг, ціни (тарифи) на послуги оператора системи передачі та

оператора системи розподілу на відповідному класі напруги згідно з укладеними договорами про надання послуг.

1.5. Розрахунок ціни на універсальні послуги та всіх її складових здійснюється без урахування податку на додану вартість.

1.6. Постачальник універсальних послуг формує ціни на універсальні послуги на розрахунковий місяць і оприлюднює їх та їх складові на своєму офіційному вебсайті в мережі Інтернет та на своїх інформаційних стендах у центрах обслуговування споживачів не пізніше ніж за 20 днів до їх застосування.

1.7. Споживачі електричної енергії розподіляються за двома класами відповідно до встановленого чинним законодавством порядку визначення класів споживачів електричної енергії, диференційованих за ступенями напруги, та поділяються на дві групи:

1-а група – непобутові споживачі (для цього Порядку – малі непобутові споживачі),

2-а група – побутові споживачі.

1.8. Постачальник універсальних послуг надає НКРЕКП електронною поштою розрахунок ціни на універсальні послуги, розрахунок прогнозованої ціни закупівлі електричної енергії на ринку електричної енергії або прогнозованої середньої закупівельної ціни на електричну енергію до дати початку дії нового ринку електричної енергії на розрахунковий місяць не пізніше 10 числа попереднього розрахункового місяця.

2. Розрахунок ціни на універсальні послуги

2.1. У рамках покладення спеціальних обов'язків із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів відпуск електричної енергії побутовим споживачам здійснюється постачальником універсальних послуг за фіксованими цінами.

2.2. Ціна на універсальні послуги для малих непобутових споживачів (споживачів 1-ї групи), приєднаних до електричних мереж на території ліцензованої діяльності оператора системи розподілу, $C_{j1}^{УП}$, розраховується за формулою

$$C_{j1}^{УП} = C_{\text{пр}}^{\text{Закуп}} + T^{\text{Пер}} + T_j^{\text{Р}} + T^{\text{УП}}, \text{ грн/МВт}\cdot\text{год}, \quad (1)$$

де j – клас напруги споживача;

$C_{\text{пр}}^{\text{Закуп}}$ – прогнозована ціна закупівлі електричної енергії на ринку електричної енергії постачальником універсальних послуг для постачання малим непобутовим споживачам, грн/МВт·год, що визначається за формулою

$$\begin{aligned} C_{\text{пр}}^{\text{Закуп}} = & \left(\left(C_{\text{р-3}}^{\text{РДН_base}} \cdot W_{\text{пр}}^{\text{EA}} + C_{\text{р-1}}^{\text{РДД_base}} \cdot W_{\text{р-3}}^{\text{МНС_base}} + C_{\text{р-1}}^{\text{РДН}} \cdot k_{\text{гр}} \cdot \left(W_{\text{пр}}^{\text{УП}} - \right. \right. \right. \\ & \left. \left. \left. W_{\text{р-3}}^{\text{EA}} - W_{\text{р-3}}^{\text{МНС_base}} \right) \right) \cdot (1 + k^{\text{БР}}) + \Delta C_{\text{р-3}} \right) / W_{\text{пр}}^{\text{УП}}, \text{ грн/МВт}\cdot\text{год}, \end{aligned} \quad (2)$$

де $C_{\text{р-3}}^{\text{РДН_base}}$ – ціна «індекс РДН BASE» на ринку «на добу наперед» місяця, що передував двом місяцям перед розрахунковим, яка визначається та оприлюднюється оператором ринку на його офіційному вебсайті в мережі Інтернет, грн/МВт·год;

$W_{\text{пр}}^{\text{EA}}$ – прогнозний обсяг купівлі електричної енергії постачальником універсальних послуг за результатами проведення електронних аукціонів у АТ «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» у рамках виконання спеціальних обов'язків на розрахунковий місяць, МВт·год;

$C_{\text{р-1}}^{\text{РДД_base}}$ – місячний індекс базового навантаження на ринку двосторонніх договорів на місяць, що передував розрахунковому місяцю, який оприлюднюється ТОВ «Українська енергетична біржа» на його офіційному вебсайті в мережі Інтернет, грн/МВт·год;

$W_{\text{р-3}}^{\text{МНС_base}}$ – обсяг електричної енергії, що відповідає базовому графіку навантаження малих непобутових споживачів та визначається на рівні 50 % обсягів фактичного споживання малих непобутових споживачів, місяця, що передував двом місяцям перед розрахунковим, МВт·год;

$C_{\text{р-1}}^{\text{РДН}}$ – середньозважена ціна електричної енергії на ринку «на добу наперед» за період з дев'ятого числа місяця, що передував місяцю перед розрахунковим, до восьмого числа (включно) попереднього розрахункового місяця, що визначається та оприлюднюється оператором ринку на його офіційному вебсайті в мережі Інтернет, грн/МВт·год;

$k_{\text{гр}}$ – коефіцієнт, що враховує графік купівлі електричної енергії на ринку «на добу наперед» постачальника універсальних послуг та становить – 1,1 відносних одиниць;

$W_{\text{пр}}^{\text{УП}}$ – прогнозний обсяг корисного відпуску малим побутовим та побутовим споживачам постачальника універсальних послуг у розрахунковому місяці, МВт·год;

$k^{\text{БР}}$ – коефіцієнт, що враховує обсяг та вартість небалансів електричної енергії, визначається у відносних одиницях (з округленням до чотирьох знаків після коми) за формулою

$$k^{\text{БР}} = \frac{W_{\text{ф-р-3}}^{\text{УП}} - W_{\text{ф-р-3}}^{\text{C}}}{W_{\text{ф-р-3}}^{\text{УП}}} \cdot k_{\text{W}}^{\text{БР}} \cdot k_{\text{Ц}}^{\text{БР}} + \frac{W_{\text{ф-р-3}}^{\text{C}}}{W_{\text{ф-р-3}}^{\text{УП}}} \cdot k_{\text{W}}^{\text{зел}} \cdot k_{\text{Ц}}^{\text{БР}}, \quad (3)$$

де $W_{\text{ф-р-3}}^{\text{УП}}$ – обсяг електричної енергії, спожитої малими побутовими та побутовими споживачами постачальника універсальних послуг у місяці, що передував двом місяцям перед розрахунковим, МВт·год;

$W_{\text{ф-р-3}}^{\text{C}}$ – фактичний обсяг купівлі електричної енергії за договорами про купівлю-продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом у приватних

домогосподарств та договорами за механізмом самовиробництва, укладеними активними споживачами з постачальником універсальних послуг, у місяці, що передував двом місяцям перед розрахунковим, МВт·год;

k_W^{BP} – коефіцієнт, що враховує граничний відносний обсяг небалансів електричної енергії та становить – 0,03 відносних одиниці;

$k_W^{зел}$ – коефіцієнт, що враховує обсяг похибки прогнозування виробітку електричної енергії приватних домогосподарств та активних споживачів за механізмом самовиробництва та становить – 0,1 відносних одиниці;

$k_{Ц}^{BP}$ – коефіцієнт, що враховує граничне відносне відхилення цін небалансів електричної енергії від цін електричної енергії на ринку «на добу наперед» та становить – 0,3 відносних одиниці;

ΔC_{p-3} – відхилення величини сплати за куповану електричну енергію, що визначається за формулою, наведеною у пункті 2.3 цієї глави, грн;

$T^{Пер}$ – тариф на послуги з передачі електричної енергії, встановлений НКРЕКП, грн/МВт·год;

T_j^P – тариф на послуги з розподілу електричної енергії на j -тому класі напруги, встановлений НКРЕКП, грн/МВт·год;

$T^{УП}$ – тариф на послуги постачальника універсальних послуг, визначений за результатами проведення конкурсу з визначення постачальника універсальних послуг або встановлений НКРЕКП, якщо конкурс з визначення постачальника універсальних послуг не відбувся, грн/МВт·год.

2.3. Відхилення величини сплати за куповану електричну енергію розраховується за формулою

$$\Delta C_{p-3} = \left(C_{ф,p-3}^{Закуп} - C_{пр,p-3}^{Закуп} \right) \cdot W_{ф,p-3}^{УП}, \text{ грн}, \quad (4)$$

де $C_{ф,p-3}^{Закуп}$ – фактична ціна купівлі електричної енергії у місяці, що передував двом місяцям перед розрахунковим, з урахуванням фактичного графіка споживання електричної енергії малими побутовими та побутовими споживачами постачальника універсальних послуг, грн/МВт·год, що визначається за формулою, наведеною у пункті 2.4 цієї глави;

$C_{пр,p-3}^{Закуп}$ – прогнозована ціна закупівлі електричної енергії на ринку електричної енергії для малих побутових та побутових споживачів у місяці, що передував двом місяцям перед розрахунковим, не скоригована на відхилення величини сплати за куповану електричну енергію, грн/МВт·год, що визначається за формулою, наведеною у пункті 2.5 цієї глави;

$W_{ф,p-3}^{УП}$ – фактичний корисний відпуск електричної енергії малим побутовим та побутовим споживачам постачальника універсальних послуг у місяці, що передував двом місяцям перед розрахунковим, МВт·год.

2.4. Фактична ціна купівлі електричної енергії у місяці, що передував двом місяцям перед розрахунковим, з урахуванням фактичного графіка споживання

електричної енергії малими непобутовими та побутовими споживачами постачальника універсальних послуг визначається за формулою

$$C_{\phi, p-3}^{\text{Закуп}} = \left(C_{p-6}^{\text{РДН_base}} \cdot W_{\phi, p-3}^{\text{EA}} + C_{\phi, p-3}^{\text{РДД_base}} \cdot W_{p-6}^{\text{МНС_base}} + \sum_l \sum_i \left(C_{li, \phi, p-3}^{\text{РДН}} \cdot W_{li, \phi, p-3}^{\text{УП_залиш}} \right) \right) / W_{\phi, p-3}^{\text{УП}}, \text{ грн/МВт}\cdot\text{год}, \quad (5)$$

де $C_{p-6}^{\text{РДН_base}}$ – ціна «індекс РДН BASE» на ринку «на добу наперед» у місяці, що передував п'ятьом місяцям перед розрахунковим, що визначається та оприлюднюється оператором ринку на його офіційному вебсайті в мережі Інтернет, грн/МВт·год;

$W_{\phi, p-3}^{\text{EA}}$ – фактичний обсяг купівлі електричної енергії постачальником універсальних послуг за результатами проведення електронних аукціонів у АТ «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» у рамках виконання спеціальних обов'язків у місяці, що передував двом місяцям перед розрахунковим, МВт·год;

$C_{\phi, p-3}^{\text{РДД_base}}$ – місячний індекс базового навантаження на ринку двосторонніх договорів, який оприлюднюється ТОВ «Українська енергетична біржа» на його офіційному вебсайті в мережі Інтернет, у місяці, що передував двом місяцям перед розрахунковим, грн/МВт·год;

$W_{p-6}^{\text{МНС_base}}$ – обсяг електричної енергії, що відповідає базовому графіку навантаження малих непобутових споживачів та визначається на рівні 50 % обсягів фактичного споживання малих непобутових споживачів, у місяці, що передував п'ятьом місяцям перед розрахунковим, МВт·год;

$C_{li, \phi, p-3}^{\text{РДН}}$ – ціна електричної енергії на ринку «на добу наперед» в і-ту годину 1-тої доби місяця, що передував двом місяцям перед розрахунковим, що визначається та оприлюднюється оператором ринку на його офіційному вебсайті в мережі Інтернет, грн/МВт·год;

$W_{li, \phi, p-3}^{\text{УП_залиш}}$ – залишковий обсяг електричної енергії в і-ту годину 1-тої доби місяця, що передував двом місяцям перед розрахунковим, МВт·год, що розраховується за формулою

$$W_{li, \phi, p-3}^{\text{УП_залиш}} = W_{li, \phi, p-3}^{\text{УП}} - W_{li, \phi, p-3}^{\text{EA}} - W_{li, p-6}^{\text{МНС_base}}, \text{ МВт}\cdot\text{год}, \quad (6)$$

де $W_{li, \phi, p-3}^{\text{УП}}$ – фактичний обсяг споживання електричної енергії малими непобутовими та побутовими споживачами постачальника універсальних послуг в і-ту годину 1-тої доби місяця, що передував двом місяцям перед розрахунковим, МВт·год;

$W_{li, \phi, p-3}^{\text{EA}}$ – фактичний обсяг купівлі електричної енергії постачальником універсальних послуг за результатами проведення електронних аукціонів у АТ «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» у рамках виконання спеціальних обов'язків в і-ту годину 1-тої доби місяця, що передував двом місяцям перед розрахунковим, МВт·год;

$W_{li, p-6}^{\text{МНС_base}}$ – обсяг електричної енергії, що відповідає базовому навантаженню малих непобутових споживачів в і-ту годину 1-тої доби місяця, що передував двом місяцям перед розрахунковим, який визначається шляхом

ділення 50 % обсягів фактичного споживання малих побутових споживачів у місяці, що передувало п'ятьом місяцям перед розрахунковим, на кількість годин місяця, що передувало двом місяцям перед розрахунковим, МВт·год.

2.5. Прогнозована ціна закупівлі електричної енергії на ринку електричної енергії для малих побутових та побутових споживачів у місяці, що передувало двом місяцям перед розрахунковим, не скоригована на відхилення величини сплати за куповану електричну енергію, визначається за формулою

$$C_{\text{пр}_p-3}^{\text{Закуп}} = \left(C_{\text{р}_p-6}^{\text{РДН}_base} \cdot W_{\text{пр}_p-3}^{\text{EA}} + C_{\text{р}_p-4}^{\text{РДД}_base} \cdot W_{\text{р}_p-6}^{\text{МНС}_base} + C_{\text{р}_p-4}^{\text{РДН}} \cdot k_{\text{гр}} \cdot (W_{\text{пр}_p-3}^{\text{УП}} - W_{\text{пр}_p-3}^{\text{EA}} - W_{\text{р}_p-6}^{\text{МНС}_base}) \right) / W_{\text{пр}_p-3}^{\text{УП}}, \text{ грн/МВт}\cdot\text{год}, \quad (7)$$

де $W_{\text{пр}_p-3}^{\text{EA}}$ – прогнозний обсяг купівлі електричної енергії постачальником універсальних послуг за результатами проведення електронних аукціонів у АТ «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» у рамках виконання спеціальних обов'язків на місяць, що передувало двом місяцям перед розрахунковим, МВт·год;

$C_{\text{р}_p-4}^{\text{РДД}_base}$ – місячний індекс базового навантаження на ринку двосторонніх договорів, який оприлюднюється ТОВ «Українська енергетична біржа» на його офіційному вебсайті в мережі Інтернет, у місяці, що передувало трьома місяцями перед розрахунковим, грн/МВт·год;

$W_{\text{р}_p-6}^{\text{МНС}_base}$ – обсяг електричної енергії, що відповідає базовому графіку навантаження малих побутових споживачів та визначається на рівні 50 % обсягів фактичного споживання малих побутових споживачів, на місяць, що передувало п'яти місяцям перед розрахунковим, МВт·год;

$C_{\text{р}_p-4}^{\text{РДН}}$ – середньозважена ціна електричної енергії на ринку «на добу наперед» за період з дев'ятого числа місяця, що передувало чотирьома місяцями перед розрахунковим, до восьмого числа (включно) місяця, що передувало трьома місяцями перед розрахунковим, що визначається та оприлюднюється оператором ринку на його офіційному вебсайті в мережі Інтернет, грн/МВт·год;

$W_{\text{пр}_p-3}^{\text{УП}}$ – прогнозний обсяг споживання електричної енергії малими побутовими та побутовими споживачами постачальника універсальних послуг на місяць, що передувало двом місяцям перед розрахунковим, МВт·год.

2.6 Ціна на універсальні послуги для малих побутових споживачів (споживачів 1-ї групи), приєднаних до системи передачі, $C_1^{\text{УП}_\text{Пер}}$, розраховується за формулою

$$C_1^{\text{УП}_\text{Пер}} = C_{\text{пр}}^{\text{Закуп}} + T_{\text{Пер}} + T_{\text{УП}}, \text{ грн/МВт}\cdot\text{год}. \quad (8).$$

Директор Департаменту із регулювання відносин у сфері енергетики

Андрій ОГНЬОВ